

Städning och skötselråd, bruksanvisningar

Rent kök

Köksfläkt och spiskåpa måste göras rena ofta för att fungera tillfredsställande. Fett som fastnar i fläkten och spiskåpan utgör dessutom en brandrisk. Både fläkten och spiskåpan är försedda med ett fettfilter som går att ta loss. Spola rent filtret med hett vatten eller diska det i maskin. Övriga delar av fläkten och spiskåpan tvättas med varmt vatten och diskmedel. Se även medföljande bruksanvisning.

Kyl, frys och salskåp bör frostas av och rengöras regelbundet. I vissa fall sker avfrostningen automatiskt. Regelbunden avfrostning ger jämn temperatur och låg elförbrukning.

Manuell avfrostning: Ställ termostaten på noll och tag ut varorna. Du kan påskynda avfrostningen genom att ställa in kärl med hett vatten (ej kokande) i frysen.

Rengör skåpen med ljummet vatten och mildt diskmedel. Torka skåpet ordentligt torrt. Det är fukten som ger frostbildning.

Se även fabrikantens bruksanvisningar.

Spisen tvättas Du med varmt vatten och mildt diskmedel. Torka av spishällen medan den fortfarande är varm så är det lättare att få bort fett och andra fläckar. Spisplattorna görs rena med stålull eller skurnylon. Var försiktig med emaljen på spishällen som blir repig av stålull och liknande. Dra regelbundet fram spisen och gör rent golvet och väggarna bakom och vid spisens sidor.

Ugnen är lättast att hålla ren om den torkas ur direkt efter att den använts. Det är också viktigt att torka ren ugnsluckan på insidan. Om fett och matrester bränt fast i ugnen måste Du använda såpa för att få ren ugnen. Såpa är skonammare både mot ugnen och miljön och är i regel lika effektivt som de starkt frätande specialmedlen som finns för ugnrensning. Den flytande såpan är lättast att handskas med.

Stryk ut såpan med en svamp i ugnen och på ugnsluckan. Stäng sedan ugnsluckan och sätt på ugnen med termostaten inställd på 125°C. När såpan börjar bubbla stänger Du av värmen och låter ugnen svalna. Tvätta sedan ur ugnen ordentligt med en trasa och rikligt med vatten samt torka torrt.

Arbetsbänkar brukar vara av plastlaminat eller trä och vid rengöring används vatten och diskmedel. Oljade bänkskivor måste då och då strykas in med kokt eller rå linolja. Oljan hindrar trä från att torka ut och gör samtidigt skivan mindre känslig för fläckar. Tänk på att linolja är självantändlig och att Du blötlägger trasan efter användandet.

Plastlaminatskivorna tål värme upp till något över 100°C. Det går att ställa en kastrull med kokande vatten eller liknande på den, men en het stekpanna, stekgryta eller eldfast form kan göra att skivan missfärgas eller kanske t o m spricker. Använd skärbräda eftersom bänkskivan annars blir repig och ful om Du skär direkt på skivan.

Se även bifogade skötselinstruktioner.

Diskbänken tvättas enklast ren med diskborste, diskmedel och vatten. Kalkfläckar av vatten tas lätt bort med ättikssprit.

Hygien i WC och badrum

WC-stolen måste göras ren regelbundet. Använd WC-borste och något rengöringsmedel, exempelvis såpa. För att få bort kalkfläckar krävs ett särskilt medel. Till tvättställ och badkar går det också utmärkt med såpa. Starka rengöringsmedel är ofta skadliga för miljön och kan dessutom skada emaljen på badkaret. Använd en mjuk borste, t ex en diskborste.

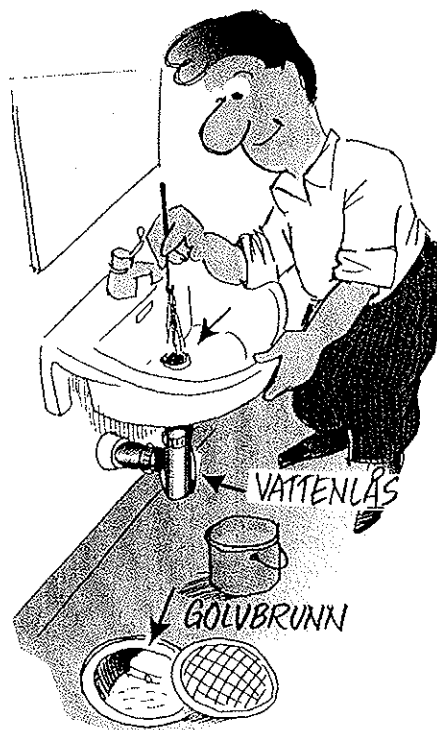
Rengöring av badkaret skall alltid avslutas med noggrann sköljning med ljummet vatten. Glöm inte heller att göra rent utrymmet under badkaret då och då. Även golvbrunnen behöver göras ren med jämna mellanrum. Först tar man bort silen, sedan håller man ner hett vatten och rengöringsmedel, exempelvis såpa, i brunnen och skura med en borste. Glöm inte undersidan på silen.

Frånluftsventilen måste hållas ren så att inte luftflödet försämras. Ventiler har oftast bjojnettfattning och tas loss genom att de först vrids motsols ett litet stycke och sedan dras rakt ut. De kan även ha fjäderfattning där det bara är att dra rakt ut.

OBS! Ventilens grundinställning får inte rubbas eftersom det kan påverka hela ventilations-systemets balans.

Tvätt i badrummet

Badkarets emalj är känslig för höga temperaturer och starka tvättmedel (pH-värdet bör ligga mellan 4 och 10,5). Porslinet i handfat och WC-stol tål inte heller alltför höga temperaturer.

Det är mycket olämpligt att tömma vatten varmare än 60°C, t ex från en tvättmaskin, i badkar eller WC-stol. Det kan förorsaka sprickor så att de blir förstörda. När badkaret används till blötläggning eller tvätt bör det göras rent omedelbart efteråt. Skölj med rent vatten.

Tak

De flesta tak går överhuvudtaget inte att tvätta utan målas om när de blivit smutsiga. Även när det gäller tvättbara tak, exempelvis i kök, är det oftast enklare att måla om taket än att försöka tvätta det. Det är svårt att tvätta tak och resultatet blir oftast flammigt.

Väggar

De flesta papperstapeter har någon form av plastbehandling och är tåligare än obehandlade tapeter.

Dessa kan torkas av med en fuktig trasa, men Du bör för säkerhets skull vara sparsam med vatten.

Fläckar kan Du behandla med lite koncentrerat diskmedel. Det är viktigt att vara försiktig och inte gnugga för hårt.

Golv

Parkettgolv och andra lackade trägolv dammsugs i första hand. Fukttorka vid behov med en väl urvriden skurduk eller mopp. Använd ljummet vatten och ett mildt diskmedel.

Linoleumgolv tvättas med ljumt vatten och ett mildt rengöringsmedel. Eftertorka med rent vatten och torka sedan torrt. Var sparsam med vattnet. Linoleummattor kan skadas av hett vatten och starkt alkaliska rengöringsmedel. Linoleummattor är oftast vaxade redan från början och behöver då ej behandlas under de första åren. Därefter bör de behandlas med polish med jämna mellanrum. Se bifogade skötselinstruktioner för linoleummattor.

El

Lägenhetens elcentral är utrustad med automatsäkringar. Om en säkring löser ut bör Du ta reda på orsaken innan säkringen slås på igen.

I elcentralen sitter en jordfelsbrytare som har till uppgift att bryta strömmen om det uppstår ett jordfel i någon elektrisk apparat, som därmed riskerar att bli strömförande. Jordfelsbrytaren slås på igen via en kontakt i elcentralen. **OBS!** Det är viktigt att ta reda på orsaken till att jordfelsbrytaren slagit ifrån innan den slås på igen. Kontakta fackman om Du inte kan hitta felet på egen hand. Att använda en

elapparat med jordfel kan vara förenat med livsfara. Samtliga eluttag är anslutna till jordfelsbrytaren.

Alla eluttag är jordade för att öka säkerheten. Använd därför alltid godkända jordade el-kontakter. Dubbelisolerade apparater kan även anslutas till jordade uttag. Exempel på sådana apparater kan vara elvisp och hårtork. Dessa apparater är märkta med en dubbelkvadrat s k Fi-märke.

De flesta eluttag har enfasanslutning. Till vissa apparater med hög effekt, exempelvis spisen, utnyttjas tre faser.

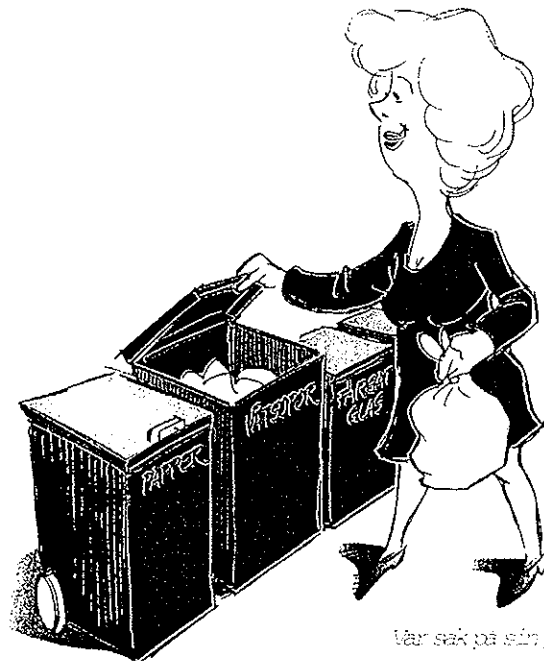
Elmätarna och huvudsäkringarna är placerade i ett elskåp i källaren. Kontakta fastighetsförvaltningen om Du önskar läsa av Din mätarställning.

Automsäkringar. Inga proppar behövs.

Sophantering, källsortering, kompostering

Varje lägenhet är utrustad med tre kärl placerade i diskbänkskåpet. Dessa är avsedda att användas till källsortering av hushållssopor i valfria fraktioner. Soprum finns för våta sopor och för källsortering av bl a glas, papper, metall, plast och batterier. Det är viktigt att så många som möjligt hjälps åt att sortera sina sopor, dels för miljöns skull och dels för att det påverkar ~~Stadsbyggnads~~ kostnader för sophämtningen.

Vår sak på sin plats.

Ventilation

Ventilationssystemets funktion är i princip att en frånluftsfläkt på vinden suger ut luften från badrum, wc, kök och förråd. Ny ersättningsluft tas in i lägenheten via tilluftdon i sov- och vardagsrum. Innan luften når rummet förvärms den bakom de fällbara radiatorerna.

Frånluftsflödet i köket kan vid matlagning forceras genom att "timern" på spiskåpan vrids upp till önskat tidsintervall. Fettfiltret i spiskåpan måste rengöras med jämna mellanrum för att luftflödet ej skall försämraras. (se bifogad broschyr under flik "Bruksanvisningar")

Ventilationssystemet är utrustat med utetemperaturreglering. Detta innebär att vid låga utetemperaturer minskar luftomsättningen något och därmed risken för kalldrag vid tilluftdonen under fönsterna. Eftersom luftflödet även reduceras i spiskåpan kan en något minskad utsugningsförmåga eventuellt märkas vid matlagning i samband med mycket låga utetemperaturer.

Tilluftdonen, placerade bakom radiatorerna, är utrustade med ett filter av typ EU7.

Instruktioner för hur filtret byts och var nya filter finns att köpa framgår av den bifogade broschyren. Filtret fångar upp medelstora och grövre partiklar som exempelvis pollen. Filtret bör bytas vartannat år och rengöras genom dammsugning med jämna intervaller.

Tilluftdonet kan kompletteras med ett kolfilter som även fångar upp gaser, exempelvis från bilar.

Ändra inte inställningen av frånluftsventilerna för då kan

hela ventilationssystemets funktion rubbas. Ett ventilationssystem i obalans kan medföra ökade uppvärmningskostnader och i värsta fall skapa fukt och mögelskador i våtutrymmen.

Vädra rätt när Du lagar mat

Öppna inte köksfönstret. Gör Du det sprids matoset i hela lägenheten. Luften som kommer in genom fönstret gör att det bildas ett övertryck i köket. I och med det drivs luft och mat-os ut i resten av lägenheten. Inte ens spisfläkten kan suga upp matoset om fönstret är öppet i köket därför att luftcirkulationen runt fläkten störs. Öppna fönstret i angränsande rum istället, och ha dörren till köket stängd. Gör Du så blir det undertryck i köket i förhållande till resten av lägenheten. Det betyder att luften från det öppna fönstret i det angränsande rummet kommer att sugas ut i köket och det hindrar matos från att tränga ut från köket.

Vädra inte i köket när Du lagar mat.